

Nejstarší ostravská historická tramvaj znovu sveze cestující

01.08 2018 18:34, Redakce, Nezařazené

V Ostravě byla v uplynulých týdnech dokončena oprava motorového vozu ev. č. 25, který tvoří nejstarší součást sbírky historických vozidel Dopravního podniku Ostrava. Tramvaj pochází z roku 1919, takže v příštím roce oslaví již své sté narozeniny.

Motorový vůz ev. č. 25 pochází ze série vozů ev. č. 22–25, které byly objednány v důsledku zvyšujícího se počtu přepravených cestujících na tratích ostravských místních drah v průběhu první světové války. Výrobou byla pověřena vagónka Kopřivnice, která však vozidla dodala až v roce 1919. V Ostravě se musela namontovat ještě elektrická výzbroj, takže v září 1919 mohl být do provozu uveden jen jeden vůz (ev. č. 24), zatímco zbylé tři tramvaje následovaly až v prosinci téhož roku.

Ačkoli série čítala pouze 4 vozy, stala se vozidla určující pro vzhled dalších ostravských tramvají, ať už těch, které vznikaly jako novostavby na původních podvozcích, anebo vozidel, jež byla poptávána v dalších letech jako zcela nová. Ostrava tedy vytvořila částečně unifikovaný (především tedy vzhledově) typ vozidel, který byl charakteristický jen pro ni.

Vůz ev. č. 25 prošel během provozu několika úpravami elektrické části i skříně vozidla a v provozu s cestujícími sloužil až do roku 1972, kdy byl převeden pod středisko vrchní stavby. V roce 1979 se stal zásluhou (tehdy nedávno vzniklého) Kroužku přátel městské hromadné dopravy první ostravskou historickou tramvají. Jako historické vozidlo prošla tramvaj řadou oprav. Před oslavami 100 let elektrické tramvaje v roce 2001 absolvovala opravou, jejímž cílem bylo dát vozidlu vzhled, jenž by připomínal provozní období 30. let 20. století. Výsledné řešení ovšem bylo ve skutečnosti směsí několika provozních ér vozidla.

S ohledem na to, že vůz po dalších letech provozu v rámci historických jízd vyžadoval další opravu, bylo možné přistoupit také k rekonstrukci vybraných částí a tramvaj vzhledově uzpůsobit stavu, který bude lépe korespondovat s provozním obdobím, jež má vozidlo reprezentovat. Oprava tramvaje byla zahájena v roce 2013 a protáhla se na 5 let. Některé zvažované úpravy se bohužel nepodařilo realizovat, například náhradu dveří za mřížky (čímž by byl vůz polootevřený), jiných úprav se však vozidlo dočkalo. Jednalo se například o úpravu oplechování vozu, doplnění čelních stínítek, jiné provedení oken a řadu drobných detailů. V interiéru pak šlo o instalaci zavazadlových polic, zajímavostí je také doplnění dobových reklam. Celou opravu realizovali brigádnicky ostravští fandové

veřejné dopravy, z nichž někteří jsou členem výše zmiňovaného Kroužku přátel MHD (KP MHD), kteří na vozidle odpracovali zdarma stovky hodin.

Tramvaj byla již vystavena na ostravské Muzejní noci v červnu 2018, avšak tehdy byla ještě nepojízdná. Technicko-bezpečnostní zkoušku vůz absolvoval v pondělí 30. 7. 2018 a již v pátek 3. 8. 2018 by měl posloužit pro tradiční noční jízdu (neveřejná akce pro členy KP MHD).

Pro přesnost doplňme, že vůz ev. č. 25 je nezřídka označován jako nejstarší ostravská historická tramvaj, nicméně toto pojmenování není zcela správné, neboť v ostravské muzejní sbírce figuruje i vůz ev. č. 24, který byl do provozu uveden (jak jsme si prozradili v úvodu článku) o několik měsíců dříve. Tato tramvaj je ale dochována ve stavu, kdy již sloužila jako služební (konkrétně jako trolejová věž). Ve sbírce ostravského DP se pak nachází i nákladní vůz ev. č. 305 z dráhy Ostrava – Karviná, který je dokonce roku z roku 1910, vůz je ale dochován v nálezovém stavu před rekonstrukcí. Řadu historických tramvají, jež jsou spjaty s ostravskou MHD, je možné nalézt také ve sbírce Technického muzea v Brně. V jeho depozitáři se nachází i (dlouhodobě rozpracovaná) unikátní parní tramvaj Witkowitz z roku 1894.

Libor Hinčica

Url: Nejstarší ostravská historická tramvaj znovu sveze cestující